

[Villemoes.]

Loven, altsaa for Salg efter den lovbefalede Lukketid, foreslaas det, at de skal kunne idømmes baade Sælger og Køber. Det kan jeg i og for sig tiltræde, da jeg finder, der er noget urigtigt i den Tanke, at blot den ene Part, der overtræder Loven, skal lide derfor. Bøderne er dog større for Sælgeren end for Køberen.

Der henvises i Bemærkningerne til, at Handelsministeren har nedsat det omhandlede Udvalg til at udarbejde Forslag til en Revision af den nugældende Lov om Lukketid for Butikker og Lagre m. v., og at Forslaget i Hovedsagen er i Overensstemmelse med dette Udvalgs Indstilling. Dette lader sig, som sagt, ikke modsige. Jeg vil dog gerne gøre opmærksom paa, at Udvalget i dets Betænkning udtaler følgende, som jeg maa ske med den højtærede Formands Tilladelse maa opløse. Det staar Side 8:

„Det er Udvalget bekendt, at dets Nedsættelse har været foranlediget ved, at Dansk Handels- og Kontormedhjælperforbund i en Skrivelse af 28. November 1928 til Handelsministeriet har fremsat Ønske om en Revision af Lukkeloven, og at det i denne Skrivelse navnlig er fremhævet, at Forbundet ansaa følgende Ændringer for paakrævede:

- 1) Ensartet Lukketid Sommer og Vinter Kl. 6 de 5 første Dage i Ugen,
- 2) Lukning Kl. 4 om Lørdagen,
- 3) Lukning Juleaftensdag Kl. 12 og
- 4) Ophævelse af alle de i Lovens § 5 indeholdte Undtagelsesbestemmelser fra Lukketiden undtagen de sidste 6 Dage før Jul.

Udvalgets Opgave har saaledes i første Række været at drøfte og gøre Indstilling om de 4 ovennævnte Spørgsmaal. Men i øvrigt har man i Overensstemmelse med den Udvalget stillede Opgave underkastet hele Loven en Revision og foreslaaet forskellige Ændringer, som maa anses for paakrævede eller ønskelige.“

Altsaa, Ønsket om en Revision af Lukkeloven er kommet fra Medhjælperne. Det er ikke unaturligt, at Ministeriet overvejer Forholdene, naar der fremkommer Ønsker om en ny Lov eller en Revision af en bestaaende Lov. Dersom de herskende Tilstande trænger til Indgriben fra Lovgivningsmagtens Side, maa det selvsagt overvejes. Jeg er imidlertid ikke ganske klar over, om den nugældende Lov allerede er forældet, og jeg har indtil Dato ikke hørt Udtalelser fra det købende Publikum om, at man ønsker en tidligere Butikkulugning. Heller ikke har Indehaverne af Butikker udbedt sig Ind-

griben fra Lovgivningsmagten. Mig bekendt foreligger der ikke nogen Opfordring fra Detailhandlerforeningerne til Lovgivningsmagten om en Revision af den bestaaende Lov. Det er altsaa, om jeg saa maa sige, den tredje Part i Sagen, Medhjælperne, der har meldt sig og ønsket en tidligere Lukketid. Saaledes kan man stille Sagen op, at der er tre Parter at tage Hensyn til, nemlig Forbrugerne, Principalerne og Medhjælperne, og det er Lovgivningsmagtens Opgave at varetage alle berettigede Interesser og dele Sol og Vind lige.

Jeg hører til dem, der udmærket godt kan se, at Medhjælperne ogsaa har Interesser, som bør varetages, og jeg ved, at Arbejdstiden bag Disken ofte er meget lang. Men den er dog betydelig kortere end f. Eks., da jeg stod i Lære. Den Gang havde vi ingen i Lovgivningen fastsat Lukketid, og vi havde endog Butikken aaben visse Timer — selvfølgelig udenfor Kirketiden — om Søndagen. Jeg husker saaledes tydeligt, at vi den Gang aldrig nogen Sinde var færdige i Butikken Lørdag Aften før efter Midnat, og at vi maatte op igen og være bag Disken Søndag Morgen tidlig — der var ingen Lejlighed til Morgensøvn den Gang. Og dog tror jeg nok, jeg tør sige, at der neppe var nogen, som tog videre Men af denne meget lange Arbejdstid. Det er dog ogsaa saaledes, at Medhjælperne bag Disken undertiden kan have nogle Minutters Frihed i Pauserne mellem de Run, der er fra Kundernes Side, saa man ikke helt kan sammenligne med en intensiv Arbejdstid, hvor hvert Minut skal udnyttes. Jeg mindes for mit Vedkommende disse Ungdomsaar med stor Glæde og bærer ikke paa nogen som helst bitre Minder fra den Tid. Fra Medhjælpernes Side er det fremført som et Argument for den tidlige Lukning, at de burde have tilstrækkelig Tid ikke alene til deres rent faglige, men ogsaa til den mere almindelige sociale Uddannelse. Rent personlig vilde jeg i og for sig helst have, at Forholdene havde artet sig saaledes, at det overhovedet ikke var nødvendigt at lovgive paa dette Omraade, at det var ganske frivilligt, hvornaar en Detailhandler vilde lukke sin Bod. Men det synes at være saaledes i vort moderne Samfund, at der skal være Restriktioner fra det offentliges Side; det har udviklet sig saaledes, at dette er nødvendigt, og det skal jeg ikke komme nærmere ind paa. I og for sig kunde jeg godt tænke mig, man var gaaet en anden Vej. Jeg ved ogsaa, at før man havde nogen Lovgivning om Butikkernes Lukketid, var det dog mange Steder saaledes, at man ordnede sig